

ՏԱԽԻԼԵՆԷ

Թէվհիտի թառափուր օրունան Օսմանը թահվիլաթըն, մուսաֆէնի թէվհիտիտէսի, Ա. թէրթիպինտէն օլան էսկի թահվիլաթտան 1,000 առէտինէ մուգապիլ 800, Բ. թէրթիպինտէն օլան 1,000 թահվիլէ դարը 150, վէ Գ. վէ Դ. թէրթիպինտէն պուլունան թահվիլաթտան 1,000էր առէտի մուգապիլինտէ տախի 350էր գըթա եէնի թահվիլ վիրիլէք էսապըն միւսթէնիտ պուլունանաղը, վէ թահվիլաթը ճէտիտէնին 100տէ և ֆախիլի օլաճաղը, Բարիստէն ալընան պիր թէլէլրաֆտան անալըմը տըր:

«Թայմա» զագէթասընն թէհէրանտան ալըպ նէլը իթտիկի մալիմաթա կէօրէ, Մէշէտտէ գօլէրա գուհուր իթմիլ վէ 13 քիլը իշպու խասթալըղա թուլուր մուշ տուր:

Մամուրէթիլ Ազիզ վիլանէթինտէ քեային, Խարրուլթ գասապասընն մէրքէզի քէմաթեան Մէղրատա իպգասը իլէ մէղըլըր գասապա ոգադլարըն կէնիլլէտիլիմէսի, վէ գասապատան Մէղրատա կիտէն եւ իւզէրինտէ պիր տէ թըրափալ խաթթը թէէսիս իտէտէրէք, միւսափըր վէ միւսափա գաւրիլէրին իլազը իլէ, մէղըլըր գասապանն մահքէմէյի պիրտաթէթի հափի 3իննի սընթփտան պիր գաղա հալինէ իֆրաղընա գարար վիրիլմիշ տըր:

Անատուլ չըմէնարթէրինին Պիլէնի կէ գատար թէմտիտի միւսաթէպէթի իլէ, Իլնէկէօլ օլապընն նազլիլաթը, Հայտար բաշա իլէ Տէրապատէթ պէյնինտէ օլան կէօմրիւք մուսֆիհէթին տէն իսթիֆատէ իլին, մէղըլըր թարիք իլէ կէօնտէրիլէնէկինտէն, պուհալ Մուտանա խաթթընն 2ինիլիէ գատար թէմտիտին մանի պուլունտուղունտան պաշալ, իշպու խաթթ իլէ ինքա օլունանաղ նազլիլաթըն տալի, տալիլի քէմի կէօլիւքտէն մուսֆիթուլիմաթը, մէղըլըր թարիք չըրքէթի թարաֆընտան իսթիտա օլունմուշ իտէ տէ, Շուրաթի Տէլլէթ թանգիլաթ տանիլէթինտէ, մէղըլըր խուսուս միւսգաթէրէ օլունարազ, վաղը օլան իսթիտա գաղալ օլունտուղու հալտէ, ճիւվար օլան իսթէլէրտէն նազլ օլունանաղ էշնանըն քէմէրինի, մէղըլըր իսթէլէտէն կէշիլիլէնէկի ճիւլէթի իլէ, պուհալ իւզտէն հաթը օլունաղ գալիլաթ,

միւգատար մէղըլըրուն պիր գալ միւլիլէ պալիլ օլաճաղընտան, Մուտանա իսթէլէնի տալիլի կէօմրիւք քէմի տալիլիլէրտէ ումուք սըրասընտա լաղվ օլունմաղ իւզրէ, չիւտիլիլ պուլունէվ վէլըր կիպի իսթիլիսալի դարարիլը օլմուշ տուր:

Իլի էնէպի տէվլէթ թէպատար պէյնինտէ թէքէվիլին իտէն մէվատար ճիւրմիլէնին, Օսմանը մահքէմէլընտէ րուսէթի լաղըմ կէլէնէկի վէ պուգապտէ սէֆարէթիլէր Խարիլիլէն նէգարէթինտէն թէպիլիլաթ ինքա գըլընտըր իշիտիլմիշ տըր:

Ի Լ Ա Ն

Իւսկիւտարա ինտիլիտէ սաքին միւթէվէֆիա Գրիգորուն օղուլարը, գուհուլմու Յովհաննէս, վէ պատմաճիլաղարս, վէ քէրիմէսի Շաղիմէնիլ պինթի Գրիգորուն, իգամէթիկանը մէհուլ, Եղսաթէթ պինթի Յովհաննէսնամ գատըն ալէյնինէ, Տէրապատէթ մահքէմէյի ինքարէթ իլիննի մէկիլիլտէն իսթիլալ իլլէտիլէրի ֆիլ 2 մայիս սէնէ 308 թարիլիլ, վէ հաճըն ֆէքթի հիւրմիլին հալիլ, պիր գըթա իլամը 2Էրապի սուրէթի մուստաթաթընն, պէրմիլալը մուհարէր, մահքիւլըն ալէյնա Եղսաթէթ գատընն, մահէլիլ իգամէթի մէհուլ պուլունտուղու ճիւլէթիլ, վարապի տալէթիլէ միսիլու, իլանէն թէպիլիլ թալէպ օլունմուշ, վէ օլ վէնէկէ, սուրէթի մէղըլըրէն ուսուլուն մուհաթէմէյի թիմարէթ նիլալմ. նամէսինին 20իննի մատտէսինին կիննի ֆըքրաթը աքթաթընա գընաթէն, թէպիլիլ օլունմուշ առա օլունմաղ իւզրէ, մահքէմէնին տիլաթիլանէսինէ թալիլիլ իտիլիլի կիպի, էվրազը հալաթիս վասթաթըլլա տա իլանը լաղըմ կէլմիշ օլմաղա, թարիլը իլանտան իթիպարէն և Կիլն գարֆընտա, մէղըլըրէ Եղսաթէթ գատընն մահքէմէյի միւսաթաթիլէ իսպալը վիւնուտ իլմէսի լաղըմ կէլէնէկի, վէ իթմէտիլիլ թալաթիլտէ սուրէթի իլամ քէնտիլինէ թէպիլիլ օլունմուշ առա իլէ, հիւքմիլինն ինքա օլունանաղ մալիլմ օլմաղ իւզրէ իլանը քէյիլիլէթէ իսթիլալ գըլընտը: 28 չէվլալ 309, վէ 13 մայիս 308

Մէսիլաթըն Շահանէ իտարէսինտէ միւսթալտէմ, սէր խաթէմէ Ահմէտ պինի Մէհէմէտին, Գատը գարիլէսինտէ, Միտա ճատտէսինտէ, Ճաֆէր աղա մահէլլէսինտէ սաքին, իտարէյի միւսթալլէսինտէ սալըգ սանտըք

էմինի իլլէթիլ. Գէորգ էֆէնտիլ ալէյնէ, Տէրապատէթ մահքէմէյի թիմարէթ իլիննի մէհիլիլտէ, պիր գըթա էմրէ մուհարէր սէնէս մուհիլիլնէ, իգամէ իլլէտիլիլ 165 առէտ իրանի Օսմանի մաթիլալաթ վէ թաստիլի հաճը իտապարէնտան ալաթը, ալէլունալ իգամէթիկանը կէօնտէրիլէ տալէթիլէ վարազաթնա, միւսթալլէսին էշնաթըն պիլիլիլաթ, տիւտարալիլէն ալիլմէթ իթտիլիլ, գարիլիլէ մէղըլըր էրմէնի միլլէթի մուլիլաթը թարաֆընտան վիրիլէն չէրէտէն, վէ էլէնէվմ իգամէթիկանըն մէհուլ պուլունտուղունտա տալիլ իֆատէսինտէն ալալըմը օլմաթընտան նալի, իլանէն թէպիլիլաթը գանուլիլէնին ինքարալ լաղըմ կէլմէլէ, տալաթի մէղըլըրէնին 308 սէնէսի հաղիլընըն սէքիլիլնի իգաթը իլթէսի կիլնիլ սաաթիլէնտէ, մահքէմէյի մէղըլըրէտէ ֆալ ու րուսէթի մուգարէր պուլունտէաղլէ, էլէվմ ու վաղը մէղըլըրտէ միւսթալլէյի Գէորգ էֆէնտիլին պիլգաթի հաղըր պուլունտաթը, վէ եաթիտ մուստաթաթ սէնէտիլ պիր վէքիլ կէօնտէրմէսի լաղըմ կէլմէկիլ, վէ շանէտ կէլմէկ վէ թարաֆընտան վէքիլ կէօնտէրմէկ իտէ, հաղըրտա իլթիլա իտէն մուսթիլէնի գանուլիլէնին ինքա օլունանաղ մալիլմ օլմաղ իւզրէ, թանգիլմ օլունան տալէթիլէ վարազաթը, մահքէմէյին տիլաթիլանէսինէ թալիլիլ օլունտուղու կիպի, զագէթալար վասթաթըլլա իլանը քէյիլիլէթէ իսթիլալ գըլընտը: 27 Շէվլալ 309, վէ 12 Մայիս 308

ՍԱՐԿԱՅԻՅԵՆԷ

Գ.Ա.Ա.Թ.Ա. ՊՈՐՏԱԼ	
1892 Մայիս 18, սաաթ 21/2	
Է.Օ. Ռ.Մ. միւսթալլէյի սէրի Տ	
Տիւն աղլալ գալիլաթը:	
Պու սապաճ ալըլըր:	
Տիւն էն երէքէթ ֆիլաթ	22 22
Տիւն էն ալալ ֆիլաթ	22 15
Սէրի Ա. Ի. Լ.	50 62
Պ.	28 25
Ս.	20 31
Թահվիլաթը Օսմանիլէն	82 30
Էն երէքէթ ֆիլաթ	82 28
Էն ալալ ֆիլաթ	82 15
Թասթիլիլէ.	17 20
Շըմէնարթէր Փր.	86 75
Օպիլիլաթիլ թրամ գ.ք. Ֆր.	504
Իսթիլանն Յ. Կիլնէ. Լ. Օ.	325
1 այա	650
Գ.Օնսիլալ րէրօրու	

Օսմանիլէն Բէրօր	
Շըմէնարթէր Տէրօր	
Ա.Գ.Ս.Ս.Ս.Ս.	
Իսթիլալ ալալաթը Ի. Լ.	4 35
Սուրէթէ թէնէրալ	4 20
Օթ. շանէտ վալէթ	4 25
Գրէտի թէնէրալ օթ.Օ. Լ. Օ.	7 38
Բ.	5 72 1/2
Բ.	16 13
Բ.	4 40
Բ.	405
Գ.	420
Լ.	105
Ա.Գ.Տ. Ֆիլաթիլալ	
Օսմ. իր. 100 զ. տան Ղ.Փ.	
Սիւ մէհիլաթիլէ	108 2
Մէթալիլ	97 30
Պէշիլ	102
Ալիլալ	102 20
Ինկիլիլ իլրաթ	110 6
Ֆրանս	87 22
Յ.	89 30
Գարապի գալիլաթի	8 62
Գ.Ա.Ս.Ս.	
Լ.	110 5
Փարիս	22 92 1/2
Ֆրանս	
Ֆիլաթիլ	10 77 1/2
Մարգ	

ՆՈՐ ԲԱՐԱՐԱՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶՈՒՆ

Անգղիկէն, Հայերէն և Թուրքերէն

Իւր պէտքն ու կարեւորութիւնն ի վաղուց զգալի եղած սոյն Անգլ. Հայ. Թուրքերէն բառարանն, հանդերձ բառից արտասանութեամբ, սկսած է հրատարակուիլ թերթ առ թերթ:

Բաժանորդագիրն է 35 դահնկան. Դիմել ի գրատուն Պ. Պալէնցի (յաւըրդ. Գալաֆիանի):

Հրատարակուեցաւ 22րդ թերթին:

ՃԱՆԻՅԻ ՄԵՇՀՈՒՐ

ՀԱՆՐԻ

ՓԵՐԱՆՁԻՆԷ

Էրմէնի իւլ հուրեֆ վէ թիւրքիլ իւլ իպարէ իշպու ճալիլաթ տիգաթ թոման պիր չօգ րէսիլէրի հալիլ օլաթա պու տէֆա, Պ. Ճ. Արամեան մաթպատարնտա նէֆիս սուրէթտէ թալ օլունմուշ օլուն, հէր քիլապըն տիւքընանլընտա 10ար զըր. ֆիլաթիլա ֆիլաթիլ թիւլունմաթտա տըր:

սպաննէն անոր չնորհ մը ընել է, ես զինքը կաթիլ կաթիլ արիւնը քամելով պիտի տանջեմ:

— Ով Սայիա ըսաւ ներիմա, դու զիս մահուանէ չես կրնար վախցնել, ես վրէժս լուծեցի և հիմայ ձեր տանջանքներն կարհամարեմ:

— Ուր է տըրթէօրը ըսաւ պրահմապետըն, այս անգագառնէն դեղիլու ժամն հասած է:

Ներկայից մէջ տըրթէօրը չիկար, իշխանազունը կը պատրաստուէր գայն փնտուելու ելնել, նոյն հետայն գործաւորաց տաղաւարին դռնէն, ծերունի ձկնորսի մը հետ տըրթէօրն երևաց, ձկնորսն Պարպա Գոստանիլին էր:

— Այդ մարդը ով է հարցուց իշխանագունը:

— Կղզոյն պահապանն է եղեր, խեղճ մարդը դեղիլով թմբեցուցեր էին վրաս գտնուած տեսակ մը եթերով սխափեցուցի զինքը:

Պարպա Գոստանիլի Նէրիման այնպէս ձեռներն կապուած տեսնելուն, կարծեց թէ երազ կը տեսնէ, նոյն միջոցին Հրանտը տեսաւ որ աթոռակի մը վրայ կըքած կրակի պէս սրտը ճակատը երկու ձեռքը կըլսէր ընցուցած, աչերը գետին յառած կը կենար:

— Տէր իմ ըսաւ Պարպա Գոստանիլի

Հրանտին քղանքը յուշիկ կերպիւ քաշելով, ինչ կը դառնայ այստեղ իշխանուհին այսպէս կապուած, դուք այս վիճակի մէջ միթէ գողերու ձեռք անցաք:

Հրանտ գլուխը վեր առնելով անմիջապէս ճանչցաւ ծերունին և դառն ժպիտով մը պատասխանեց:

— Օհ ծերունի բարեկամ, այդ իշխանուհի կարծած հրէշուհիդ տասը վայրկեան առաջ, վեց անմեղ արարածներ սպաննեց, և գիտե՞ս ինչպէս, ժայռասարերը չէմ գիտեր ինչ սաղայելական հնարքով ամբողջովին տապալելով:

Պարպա Գոստանիլի ամբողջ քարակոյտերու տապալման խօսքը լսելուն, Աննիթան ոհ հէք աղիլի գողնելով գէպի քարայր վազել սկսաւ:

Ներկայք զարմանք իրարու կը նայէին, Սալար պահուած տեղէն ելնելով աճապարեց նաւամատոյց իլաւ:

— Ընչդ խոյս տաւ ժամանակն է ըսաւ: Ըս Գոստանիլիի նաւակը մտնելով թուգլայի հրուանդանը ցամաք ելաւ և Նէրիմայի սպասող շոգեմակոյի նաւապետին հրամայեց որ անմիջապէս ճամբայ ելնէ:

Պարպա Գոստանիլի հեւալով քարայր հասաւ և ներս մտնելուն օտարական կիներ և պարոններ տեսնելով արձանի մը պէս մնաց:

— Ահ բարի հայր գողնեց Աննիթա վեր-

ջապէս եկար, ըսել է որ անգագաները գացին և կղզին մարդ չը մնաց:

— Ի՞նչ անգագաներու համար է խօսքդ աղիլի, ըսաւ Պարպա Գոստանիլի քարմանաթը, ես լսեցի թէ քարակոյտերն ամբողջ կործաներ են կարծեցի թէ քեզի գէթաղ դուրիւն մը պատահած է, վաղցի եկալ և կը տեսնեմ որ հիւրեր ունիս:

Աննիթա նոյն օրուան արկածը համառօտիւ պատմեց ծերունոյն:

— Ահ ըսաւ Պարպա Գոստանիլի, ըսել է որ պարոնին ողբացած անձինքն ասոնք են, մի վախճաք եկէք, իշխանուհին ձեր բակալուած է և ձեր բարեկամները կարծեն թէ ամենքդ ալ մեռած էք:

Մայր Աննա այս անակնկալ աւետիսն հասկնուց Սըր Մորթընի և Սիւզանի, Սիւզան Աննիթայի և հօրը ձեռքէն բռնելով երթանք ըսաւ և քարայրէն դուրս ելան:

Խուսմիլն առնէն Պարպա Գոստանիլի կը քալէր բոլորովին երիտասարդացած, ետեւէն Սիւզան ալ կողով Աննիթան և ձախ կողով հայրը, ասոնցմէ ետք Մայր Աննա սողոց մէջ մի ձեռքէն բռնած ամենէն ետք հաւատարիմ շօնը կընկերանար խմբին, Պարպա Գոստանիլի խուսմիլն յառաջապահը անընդհատ կը գոչէր:

— Անուշեմ լոյս կեցցէ ուրախութիւն: Երբ որ ազատեալը և ողբացողը առաջին անգամ զիրար տեսան, աներևակայելի

ուրախութեամբ իրարու գիրկ նետուեցան, Պարպա Գոստանիլի ուրախութենէն արտասուելով տղու մը պէս կը ցատկոտէր ու կը գոչէր:

— Անուշեմ լոյս, կեցցէ ուրախութիւն: Հրանտ Սիւզանը բողբոջը մէջ առած հիացմամբ անոր ժպտուն երեսը կը նայէր, Մաթիա տղան գրկած, տղու մը պէս կը պարէր, Մայր Աննա Աննիթան ողբալուրած գայն համբոյրներով կողողէր, Սըր Մորթըն անհուն երախտագիտութեամբ տըրթէօրին և իշխանազունին ձեռքը կը սեղմէր, առանց բառ մը կարենալ արտասանելու:

Այնպիսի վայրկեաններ կան զորս նկարագրելն անկարելի է, մինչդեռ ամենուն սիրտը ուրախութեամբ լցուած էր, Նէրիմայի սրտին ատելութեան թոյնը յորդեց Սիւզանը ողջ առողջ Հրանտայ բողբոջը մէջ տեսնելով, կատաղութիւն մը եկաւ վրաս:

— Անէ՛ք, ոռնաց յաղթուած, անարգուած, ահ, անգագալ Մայր զիս մատնեց: Սիւզան Հրանտին ձեռքէն բռնած Նէրիմայի մօտեցաւ և հնչուն ձայնիւ մը ըսաւ: — Նէրիմա, հակառակ բոլոր ի գործ դրած ջարդութեանցը ես երջանիկ եմ, ահա անսխիլ թու պատիժդ, և Աննիթայի ձեռքէն բռնելով յարեց, նախախնամութիւնը իւր այս հրեշտակը զրկեց զմեզ փրկելու և զքեզ շանթահարելու:

(Շարունակել)